

**Українська
мережа
за права
дитини**

Громадська спілка
"Українська мережа за права дитини"
04080, Київ, вул. Кирлівська, буд. 82,
офіс 256
ucrn.office@gmail.com
childrights.org.ua

№140 /24 від 30.05.2024 року

**Заступнику Міністра соціальної
політики України**

Танасишину Назару Дмитровичу

Адреса: вулиця Еспланадна, 8/10, Київ,
01601

Ознайомившись із проектом наказу Міністерства соціальної політики «Про внесення змін до деяких документів з питань усиновлення» висловлюємо своє занепокоєння наслідками, до яких можуть призвести зміни щодо пункту 3 Вимог до оформлення висновку про доцільність усиновлення та його відповідність інтересам дитини, затверджених наказом Міністерства соціальної політики України від 02 грудня 2019 року № 1696, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 31 січня 2020 року за № 106/34389, де планується замінити слова «усиновлення (вік, стать, кількість дітей, стан їхнього здоров'я)» словами «можливості стати кандидатом / кандидатами) в усиновлювачі».

На думку фахівців нашої організації, які мають тривалий досвід проведення навчання кандидатів в усиновлювачі, опікуни, піклувальники, прийомні батьки та батьки-вихователі, соціального супроводу діючих сімейних форм виховання, проведення окремих консультацій для усиновлювачів, опікунів, піклувальників, прийомних батьків та батьків-вихователів на різних етапах функціонування їхніх родин, - запропоновані зміни є маніпулятивними й спрямовуються не на дотримання найкращих інтересів дитини, а на розширення можливостей доступу кандидатів до дітей з метою вирішення власних питань (не

Українська
мережа
за права
дитини

Громадська спілка
"Українська мережа за права дитини"
04080, Київ, вул. Кирлівська, буд. 82,
офіс 256
ucrn.office@gmail.com
childrights.org.ua

підлягати мобілізації, виїхати за кордон, повернутись до довоєнного способу життя з можливістю мандрувати іншими країнами тощо).

Постановою Кабінету Міністрів України від 8 жовтня 2008 року № 905 Про затвердження Порядку провадження діяльності з усиновлення та здійснення нагляду за дотриманням прав усиновлених дітей (далі- постанова № 905) передбачено, що дохід усиновлювачів має складати 1 прожитковий мінімум на члена сім'ї +1 прожитковий мінімум на кожну дитину, яку планується усиновити. Усиновлення є прийняттям дитини на правах рідної доньки або сина. Виплата щомісячної державної допомоги на цих дітей не передбачена. Нівелювання у висновку про можливість кандидатів бути усиновлювачами їх фінансової можливості утримувати усиновлених дітей суперечить зазначеній вище нормі постанови, та може призвести до погіршення становища дитини після усиновлення. Усиновлювачі, які не врахували свої можливості, можуть опинитися у становищі прохачів допомоги.

Відсутність у висновку кандидата обмежень щодо віку, статі, кількості дітей та стану їх здоров'я призведе до 10-кратного збільшення навантаження на спеціалістів ССД та паралічу роботи, оскільки постановою № 905 передбачено, що під час особистого прийому у службі, працівник служби зобов'язаний ознайомити кандидатів з анкетами всіх дітей, які перебувають на обліку і відповідають висновку кандидатів (немає обмежень - потрібно показати ВСІХ дітей, а якщо їх 500?). А після ознайомлення необхідно внести інформацію у журнал та ЄІАС Діти.

Підставою для такої думки є: відсутність в проекті наказу ґрунтовного аналізу проблем, які створює зазначення у висновку віку, статі, кількості дітей, стану їхнього здоров'я з якими, ймовірно, стикаються кандидати в усиновлювачі;

Українська
мережа
за права
дитини

Громадська спілка
"Українська мережа за права дитини"
04080, Київ, вул. Кирлівська, буд. 82,
офіс 256
ucrn.office@gmail.com
childrights.org.ua

невинесення проекту акту на публічні консультації; однобоке бачення прогнозованих результатів, до якого не включені такі суб'єкти процесу усиновлення як кандидати в усиновлювачі, служби у справах дітей, центри соціальних служб.

На нашу думку, очевидним прогнозованим результатом таких змін стане збільшення кількості усиновлених дітей, оскільки зніметься певне обмеження. Разом із тим, родини усиновлювачів є досить закритими з точки зору комунікації зі службами у справах дітей та надавачами соціальних послуг, не підлягають обов'язковому соціальному супроводу, що загрожує високим ризиком зловживань стосовно дітей, збільшення кількості вилучення дітей з таких родин та розусиновлень.

З огляду на це, на підставі статті 5 Конституції України, пункту 4, 6 частини 1 статті 21 Закону України Про громадські об'єднання, вимагаємо винести проект наказу в площину публічних обговорень (консультацій) та здійснити ризик-аналіз наслідків запропонованого рішення для дітей, в найкращих інтересах яких ці зміни мають запровадитись.

Відповідь на заяву пропонуємо надати у визначеному законом порядку, надіславши її на адресу електронної скриньки ucrn.office@gmail.com

З повагою

Голова правління

Дар'я Касьянова